

Novokeynesiánský DSGE model české otevřené ekonomiky

Osvald Vašíček

Ekonomicko–správní fakulta
Masarykova univerzita
Lipová 41a, 602 00 Brno
email: osvald@econ.muni.cz

Výzkum je řešen za podpory grantu
GAČR č. 402/05/2172 a projektu MŠMT
výzkumná centra 1M0524.

Struktura příspěvku:

- Model
- Systém rovnic
- Řešení
- Odhad
- Data
- Výsledky odhadu
- Odezvy modelu
- Předpověď
- Závěr

Model

- Novokeynesiánský DSGE model s mikroekonomickými základy
- koncept NOEM (New Open Economy Macroeconomics)
- 4 reprezentativní agenti: domácnosti, firmy, centrální banka, zahraničí

Reprezentativní domácnosti

- domácnost maximalizuje svůj užitek:

$$E_t \sum_{t=0}^{\infty} \beta^t \left(\frac{(C_t - hC_{t-1})^{1-\sigma}}{1-\sigma} - \frac{N^{1+\varphi}}{1+\varphi} \right)$$

s ohledem na jeho intertemporální omezení

$$P_t C_t + E_t \left(\frac{D_{t+1}}{R_t} \right) \leq D_t + W_t N_t$$

- log-linearizace optimalizačních podmínek prvního řádu:

$$\begin{aligned} w_t - p_t &= \varphi n_t + \frac{\sigma}{1-h} (c_t - hc_{t-1}) \\ c_t - hc_{t-1} &= E_t (c_{t+1} - hc_t) - \frac{1-h}{\sigma} (r_t - E_t \pi_{t+1}) \end{aligned} \quad (1)$$

- zákon jedné ceny nemusí platit bez odchylek, odchylka ceny:

$$\psi_t = -[q_t + (1-\alpha)s_t] \quad (2)$$

- směnné relace (terms of trade):

$$\Delta s_t = \pi_{F,t} - \pi_{H,t} \quad (3)$$

- podmínka nekryté úrokové parity:

$$\Delta E_t q_{t+1} = -\{(r_t - E_t \pi_{t+1}) - (r_t^* - E_t \pi_{t+1}^*)\} + \epsilon_t^q \quad (4)$$

- podmínka současné optimalizace domácností uvnitř ekonomiky a v zahraničí:

$$c_t - hc_{t-1} = y_t^* - hy_{t-1}^* - \frac{1-h}{\sigma} q_t \quad (5)$$

Reprezentativní firma

- monopolisticky konkurující firma optimalizuje chování: maximalizace zisku
- produkční funkce firmy:

$$Y_t = A_t N_t,$$

kde A_t je technologický pokrok představovaný AR(1) procesem:

$$a_t = \rho_a a_{t-1} + \epsilon_t^a \quad (6)$$

s mezními náklady:

$$mc_t = w_t - p_{H,t} - a_t = \frac{\sigma}{1-h}(c_t - hc_{t-1}) + \varphi y_t + \alpha s_t - (1 + \varphi)a_t \quad (7)$$

- ceny jsou strnulé a firmy je nastavují dle Calvova efektu, výsledkem je chování, které představuje Novokeynesiánská Phillipsova křivka (NKPC):

$$\pi_{H,t} = \beta(1 - \theta_H)E_t\pi_{H,t+1} + \theta_H\pi_{H,t-1} + \lambda_H mc_t \quad (8)$$

- analogický je vztah pro importovanou inflaci:

$$\pi_{F,t} = \beta(1 - \theta_F)E_t\pi_{F,t+1} + \theta_F\pi_{F,t-1} + \lambda_F\psi_t \quad (9)$$

- celková inflace zahrnuje vliv jak domácí tak i zahraniční inflace:

$$\pi_t = (1 - \alpha)\pi_{H,t} + \alpha\pi_{F,t} \quad (10)$$

Centrální banka

- cílování inflace
- monetární politika je představována modifikovaným Taylorovým pravidlem:

$$r_t = \rho_r r_{t-1} + (1 - \rho_r)(\phi_1\pi_t + \phi_2 y_t) + \epsilon_t^r \quad (11)$$

Zahranichní sektor

- domácí ekonomika je modelována jako malá otevřená ekonomika
- zahraniční sektor je exogenní:

$$y_t^* = \lambda_1 y_{t-1}^* + \epsilon_t^{y^*} \quad (12)$$

$$r_t^* - E_t \pi_{t+1}^* = \rho_{r^*} (r_{t-1}^* - \pi_t^*) + \epsilon_t^{r^*} \quad (13)$$

Dolpněk

- podmínka rovnováhy trhu zboží:

$$y_t = (2 - \alpha)\alpha\eta s_t + (1 - \alpha)c_t + \alpha\eta\psi_t + \alpha y_t^* \quad (14)$$

Parametry

- model má 14 parametrů¹ a 8 dalších parametrů představuje směrodatné odchylky šoků ($\sigma_a, \sigma_s, \sigma_q, \sigma_{\pi_H}, \sigma_{\pi_F}, \sigma_r, \sigma_{y^*}, \sigma_{r^*}$)

Parametr	Č. rovnice	Interpretace
α	2, 7, 10, 14	otevřenost ekonomiky
β	8, 9	diskontní faktor
h	1, 5, 7	setrvačnost ve spotřebě
σ	1, 5, 7	převrácená elast. mezičasové subst. ve spotřebě
η	14	elast. subst. mezi domácím a zahraničním zbožím
φ	7	převrácená elast. nabídky práce
θ_H	8	část domácích firem neměnicí cenu
θ_F	9	část firem neměnicí cenu importujícího zboží
ϕ_1	11	citlivost úrokové sazby na inflaci
ϕ_2	11	citlivost úrokové sazby na výkon ekonomiky
ρ_r	11	váha pohledu vzad u monetárního pravidla
ρ_r^*	13	setrvačnost vývoje zahraniční reálné úrokové sazby
ρ_a	6	setrvačnost vývoje technologií
λ_1	12	setrvačnost vývoje zahraničního produktu

¹Platí, že $\lambda_H = \frac{(1-\beta\theta_H)(1-\theta_H)}{\theta_H}$ a $\lambda_F = \frac{(1-\beta\theta_F)(1-\theta_F)}{\theta_F}$ ve vztazích (8) a (9).

System rovníc

- log-linearizovaný model byl získán přeskupením rovnic (1) – (14)
- systém je doplněn exogeními domácími a zahraničními šoky

$$\psi_t = -[q_t + (1 - \alpha)s_t] \quad (15)$$

$$\Delta s_t = \pi_{F,t} - \pi_{H,t} + \epsilon_t^s \quad (16)$$

$$\Delta E_t q_{t+1} = -\{(r_t - E_t \pi_{t+1}) - (r_t^* - E_t \pi_{t+1}^*)\} + \epsilon_t^q \quad (17)$$

$$\pi_t = (1 - \alpha)\pi_{H,t} + \alpha\pi_{F,t} \quad (18)$$

$$\pi_{F,t} = \beta(1 - \theta_F)E_t \pi_{H,t+1} + \theta_F \pi_{F,t-1} + \lambda_F \psi_t + \epsilon_t^{\pi_F} \quad (19)$$

$$\pi_{H,t} = \beta(1 - \theta_H)E_t \pi_{H,t+1} + \theta_H \pi_{H,t-1} + \lambda_H m c_t + \epsilon_t^{\pi_H} \quad (20)$$

$$m c_t = \frac{\sigma}{1 - h}(c_t - h c_{t-1}) + \varphi y_t + \alpha s_t - (1 + \varphi)a_t \quad (21)$$

$$a_t = \rho_a a_{t-1} + \epsilon_t^a \quad (22)$$

$$c_t - h c_{t-1} = E_t(c_{t+1} - h c_t) - \frac{1 - h}{\sigma}(r_t - E_t \pi_{t+1}) \quad (23)$$

$$c_t - h c_{t-1} = y_t^* - h y_{t-1}^* - \frac{1 - h}{\sigma} q_t \quad (24)$$

$$y_t = (2 - \alpha)\alpha \eta s_t + (1 - \alpha)c_t + \alpha \eta \psi_t + \alpha y_t^* \quad (25)$$

$$r_t = \rho_r r_{t-1} + (1 - \rho_r)(\phi_1 \pi_t + \phi_2 y_t) + \epsilon_t^r \quad (26)$$

$$y_t^* = \lambda_1 y_{t-1}^* + \epsilon_t^{y^*} \quad (27)$$

$$r_t^* - E_t \pi_{t+1}^* = \rho_{r^*}(r_{t-1}^* - \pi_t^*) + \epsilon_t^{r^*} \quad (28)$$

Řešení

- model: 11 rovnic pro endogenní proměnné a 3 rovnice pro exogenní procesy (viz. (22), (27) a (28))
- log-linearizovaný model byl přepsán na model racionálních očekávání (LRE system²)

$$0 = Ax_t + Bx_{t-1} + Cy_t + Dz_t \quad (29)$$

$$0 = FE_t(x_{t+1}) + Bx_t + HE_t(x_{t-1}) + Jy_{t+1} + Ky_t + LE_t(z_{t+1}) + Mz_t \quad (30)$$

$$E_t(z_{t+1}) = Nz_t + E_t(\epsilon_{t+1}) \quad (31)$$

$$E_t(\epsilon_{t+1}) = 0 \quad (32)$$

kde x_t je endogenní vektor stavu, y_t endogenní vektor nepozorovaných proměnných a z_t je vektor exogenní stochastické proměnné a šoků:

$$x_t = \{ y_t, q_t, r_t, \pi_t, \pi_{F,t}, r_t^*, y_t^* \}$$

$$y_t = \{ \psi_t, s_t, c_t, mc_t, \pi_{H,t} \}$$

$$z_t = \{ a_t, \epsilon_t^s, \epsilon_t^q, \epsilon_t^{\pi_H}, \epsilon_t^{\pi_F}, \epsilon_t^r, \epsilon_t^{y^*}, \epsilon_t^{r^*} \}$$

- matice systému jsou $A_{3 \times 7}$, $B_{3 \times 7}$, $C_{3 \times 5}$, $D_{3 \times 8}$, $F_{10 \times 7}$, $G_{10 \times 7}$, $H_{3 \times 7}$, $J_{10 \times 5}$, $K_{10 \times 5}$, $L_{10 \times 8}$ a $N_{10 \times 8}$
- řešením modelu LRE (29) – (32) získáme rekurzivní pravidlo všeobecné rovnováhy³ (GE) vyjádřené stavovým modelem

$$x_t = Px_{t-1} + Qz_t \quad (33)$$

$$y_t = Ry_{t-1} + Sz_t \quad (34)$$

- rovnováha popsaná maticemi P , Q , R a S je stabilní

²LRE system: systém lineárních racionálních očekávání

³Podrobněji Uhlig, H.: A toolkit for analyzing nonlinear dynamic stochastic models easily. 1995, Discussion paper 101, Federal Reserve Bank of Minneapolis.

Odhad

- Bayesiánská metoda odhadu parametrů – nalezení největší posteriorní hustoty pravděpodobnosti parametrů

- obecně:

- všechny poznatky (inference) o parametru θ jsou obsaženy v posteriorním rozložení – uplatnění principu věrohodnosti
- pro i -tý dílčí (partikulární) model platí Bayesův vztah:

$$p(\theta|Y^T, i) = \frac{L(Y^T|\theta, i)p(\theta|i)}{\int L(Y^T|\theta, i)p(\theta|i)d\theta}$$

kde:

$p(\theta|i)$ je priorní hustota pravděpodobnosti

$L(Y|\theta, i)$ je podmínka věrohodnosti (ML)

- cíl: najít i -tý model, který maximalizuje posteriorní pravděpodobnost $p(\theta|Y, i)$

- ekonomický model má následující stavovou reprezentaci:

$$S_{t+1} = \Gamma_1 S_t + \Gamma_2 w_{t+1} \quad (35)$$

$$Y_t = \Lambda S_t + v_t \quad (36)$$

kde:

$S_t = \{x_t, y_t\}$	je vektor stavů z rovnic (33) a (34)
Y_t	je vektor pozorovaných proměnných
Γ_1 a Γ_2	jsou matice funkcí tzv. vnitřních modelových parametrů stavové rovnice (35) představující dynamické jádro modelu
Λ	je matice, která definuje vztah mezi pozorovanými proměnnými a stavy
w_t	je vektor šoků (inovací)
v_t	je vektor chyb měření rovnice výstupu

- předpoklad o vektorech stochastických proměnných:

$$w_t \sim N(0, \Xi)$$

$$v_t \sim N(0, \Upsilon)$$

- funkce věrohodnostní (ML):

$$\log L(Y^T | \Theta) = \frac{1}{2} \sum_{t=1}^T \left[N \log 2\pi + \log |\Omega_{t|t-1}| + \sum_{t=1}^T v_t' \Omega_{t|t-1}^{-1} v_t \right] \quad (37)$$

kde:

$$\begin{aligned} \Theta &= \{ \Gamma_1, \Gamma_2, \Lambda, \Xi, \Upsilon \} \\ \Omega_{t|t-1} &= \Lambda' \Sigma_{t|t-1} \Lambda + \Upsilon \\ \Sigma_{t|t-1} &= \Gamma_1 \Sigma_{t-1|t-1} \Gamma_1' + \Gamma_2 \Xi \Gamma_2' \end{aligned}$$

- $S_0 \sim N(\hat{S}_0, \Sigma_0)$ je zadaná počáteční podmínka stavů, věrohodnostní funkce (37) je řešena Kalmanůvým filtrem
- hledáme i -tý partikulární model, pro který je výraz $\int L(Y^T | \theta, i) p(\theta | i) d\theta$ konstantní, k tomu je třeba kvantifikovat posteriorní hustotu
- posteriorní hustota:

- kvantifikujme posteriorní hustotu jako proporční konstantu:

$$p(\theta | Y^T) \propto L(Y^T | \theta) p(\theta)$$

- posteriorní hustota $p(\theta | Y^T)$ sumarizuje informace obsažené ve funkci věrohodnosti $L(Y^T | \theta)$, vážené apriorní hustotou $p(\theta)$
- výhoda: apriorní hustota může přinést poznatky (inference), které nejsou obsaženy v pozorovaných datech (Y^T)
- pro posloupnost vzorků $\{\theta^j\}_1^N$ platí:

$$\{\theta^j\}_1^N \sim p(\theta | Y^T)$$

- dle zákona velkých čísel:

$$E_\theta(g(\theta) | Y^T) = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^N g(\theta^j)$$

kde $g(\cdot)$ je vhodně zvolená funkce

- posloupnost posteriorních vzorků $\{\theta^j\}_1^N$ je představována Markovským řetězcem, který je generován metodou Monte Carlo (MCMC)
- Markovský řetězec (MC) je generován algoritmem Random Walk Metropolis Hasting

Použitá data

- data: I.Q 1995 – IV.Q 2005
- model je tzv. gapový
- všechna data krom směnných relací (s_t) jsou zadána jako odchylky jednotlivých veličin od jejich dlouhodobého rovnovážného vývoje (gapy)
- mezera celkové inflace je odchylka od vývoje inflačního cíle
- popis použitých dat:

y_t : mezera makroekonomické produktivity domácího reálného HDP, tj. odchylka produktivity reálného HDP na zaměstnanou osobu od vývoje produktivity rovnovážného výstupu

π_t : mezera celkové inflace, tj. odchylka anualizované inflace domácího indexu spotřebitelských cen (CPI) od vývoje inflačního cíle

$\pi_{F,t}$: mezera importované inflace, tj. odchylka anualizované inflace importovaných cen od vývoje jejího dlouhodobého trendu

r_t : mezera nominální úrokové sazby, tj. odchylka domácí jednoroční mezibankovní úrokové sazby od jejího rovnovážného vývoje

q_t : mezera reálného směnného kurzu, tj. odchylka od jeho rovnovážného vývoje

s_t : směnné relace (Competitive Price Index) jsou podíl logaritmu zahraničního CPI a logaritmu domácího CPI bez zahrnutí vlivu importního deflátoru

y_t^* : mezera produktivity výkonu zahraniční ekonomiky v Německu, tj. odchylka zahraniční makroekonomické produktivity reálného HDP (na zaměstnanou osobu) od vývoje produktivity rovnovážného vývoje

r_t^* : mezera zahraniční reálné úrokové sazby, tj. odchylka jednoroční úrokové sazby od jejího rovnovážného vývoje

Výsledky odhadu

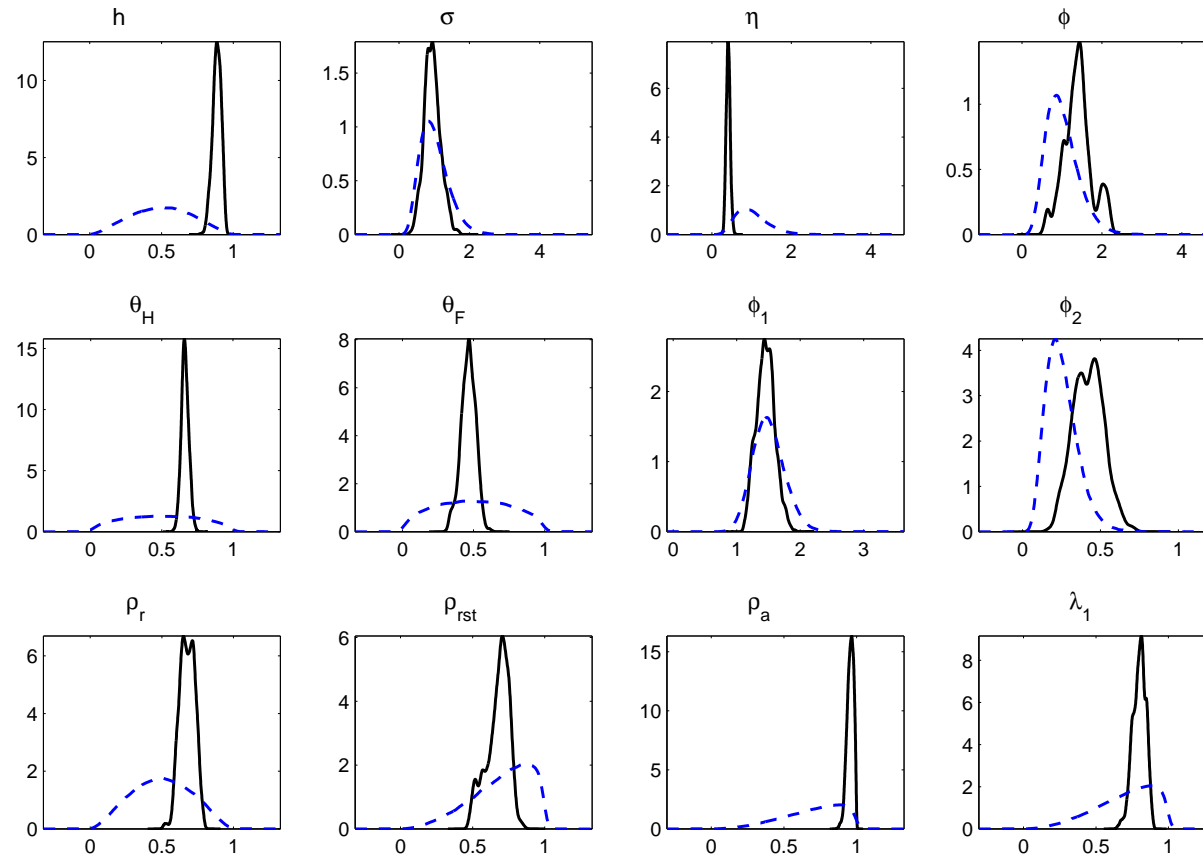
- Markovův řetězec (MC) obsahuje 100 000 generovaných vzorků
- parametry α a β byly fixovány:

$$\alpha = 0.4$$

$$\beta = 0.99$$

- posteriorní odhady parametrů, šoků a jejich intervalů spolehlivosti:

Odhadovaný parametr	Apriorní střední hodnota	Posteriorní median	95% posteriorní interval
h	0.70	0.8868	$\langle 0.8255; 0.9482 \rangle$
σ	0.90	0.9341	$\langle 0.4741; 1.3943 \rangle$
η	1.00	0.4102	$\langle 0.3098; 0.5106 \rangle$
φ	1.00	1.3913	$\langle 0.6920; 2.0905 \rangle$
θ_H	0.50	0.6620	$\langle 0.6089; 0.7150 \rangle$
θ_F	0.50	0.4648	$\langle 0.3613; 0.5683 \rangle$
ϕ_1	1.50	1.4532	$\langle 1.1671; 1.7393 \rangle$
ϕ_2	0.50	0.4241	$\langle 0.2261; 0.6222 \rangle$
ρ_r	0.50	0.6780	$\langle 0.5750; 0.7810 \rangle$
ρ_r^*	0.70	0.6912	$\langle 0.5355; 0.8470 \rangle$
ρ_a	0.70	0.9597	$\langle 0.9140; 1.0054 \rangle$
λ_1	0.70	0.8027	$\langle 0.7133; 0.8920 \rangle$
σ_a	$\langle 0; \infty \rangle$	0.8279	$\langle 0.4462; 1.2096 \rangle$
σ_s	$\langle 0; \infty \rangle$	15.0266	$\langle 11.627; 18.4260 \rangle$
σ_q	$\langle 0; \infty \rangle$	4.2936	$\langle 2.6109; 5.9762 \rangle$
σ_{π_H}	$\langle 0; \infty \rangle$	2.8934	$\langle 2.2088; 3.5779 \rangle$
σ_{π_F}	$\langle 0; \infty \rangle$	6.3781	$\langle 3.6750; 9.0811 \rangle$
σ_r	$\langle 0; \infty \rangle$	2.0063	$\langle 1.3742; 2.6384 \rangle$
σ_{y^*}	$\langle 0; \infty \rangle$	0.3519	$\langle 0.2591; 0.4447 \rangle$
σ_{r^*}	$\langle 0; \infty \rangle$	0.4304	$\langle 0.3227; 0.5380 \rangle$

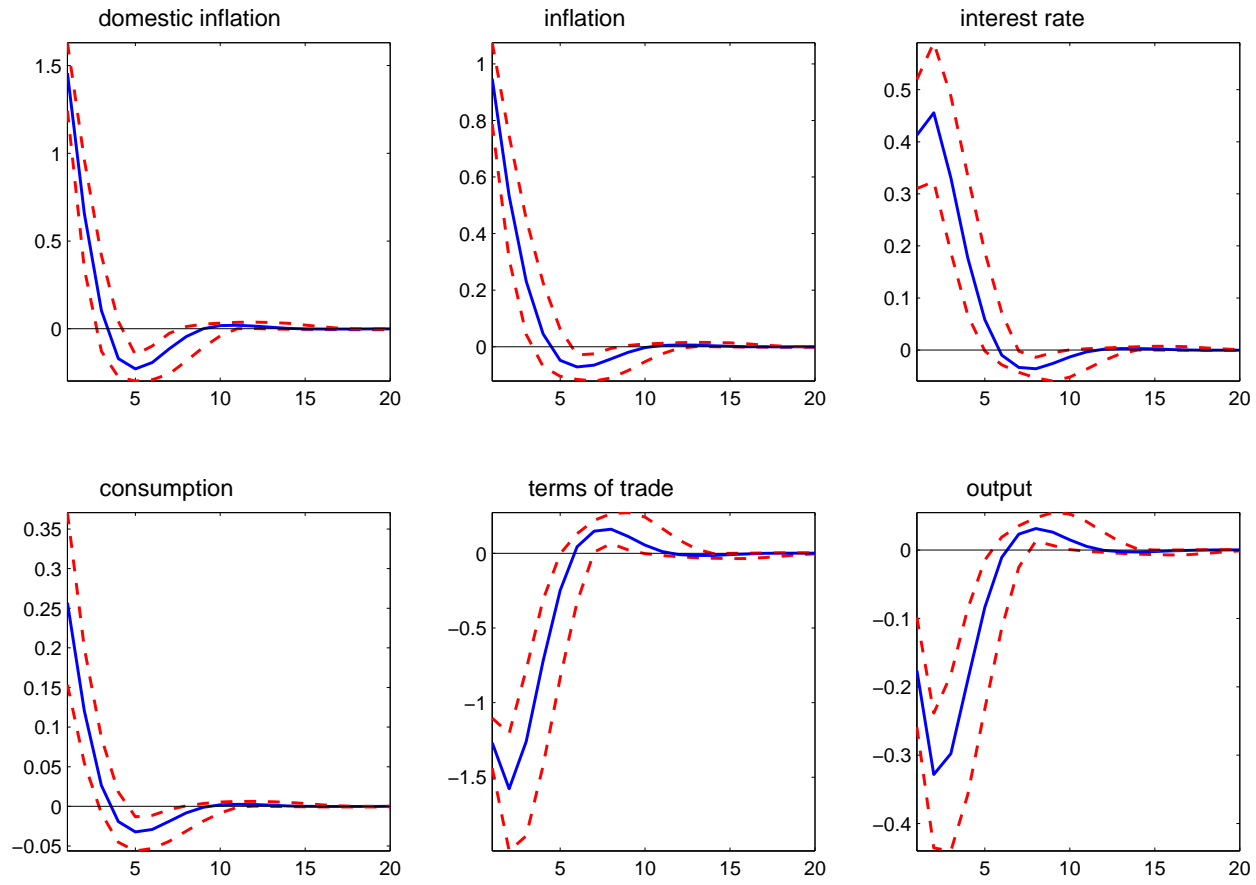
Priorní a posteriorní marginální hustoty parametrů

Odhadnuté strukturální charakteristiky

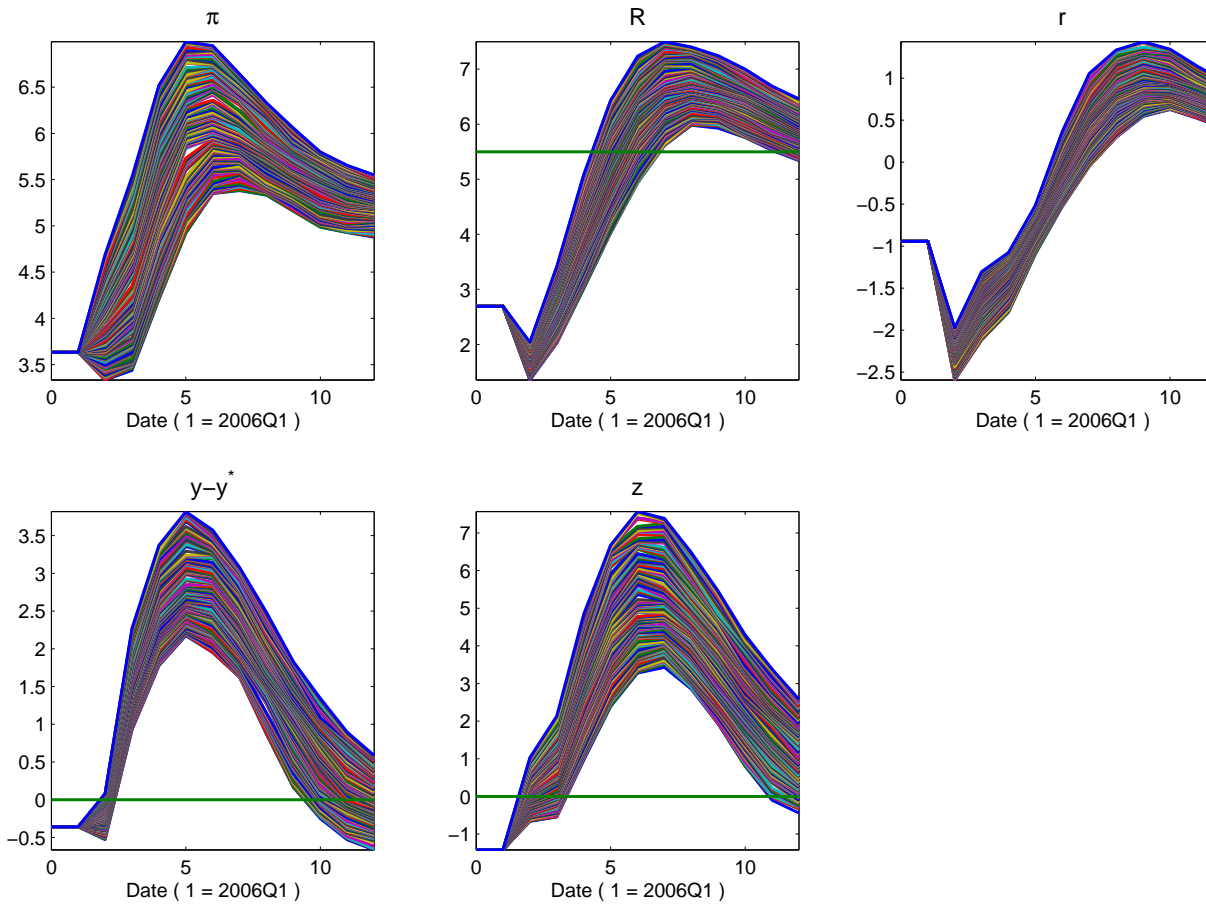
- posteriorní hustota pravděpodobnosti odhadu parametrů je podstatně špičatější než priorní
- relativně vysoký stupeň setrvačnosti ve spotřebě
- nízká míra substituce mezi domácím a zahraničním zbožím
- relativně nízká elasticita nabídky práce
- průměrná doba cenových dohod:
 - 3 čtvrtletí pro domácí firmy
 - 2 čtvrtletí pro importéry
- relativně vysoká setrvačnost v používaných technologiích
- modifikované Taylorovo pravidlo:

$$r_t = 0.678 r_{t-1} + (1 - 0.678)(1.453 \pi_t + 0.424 y_t) + \epsilon_t^r$$

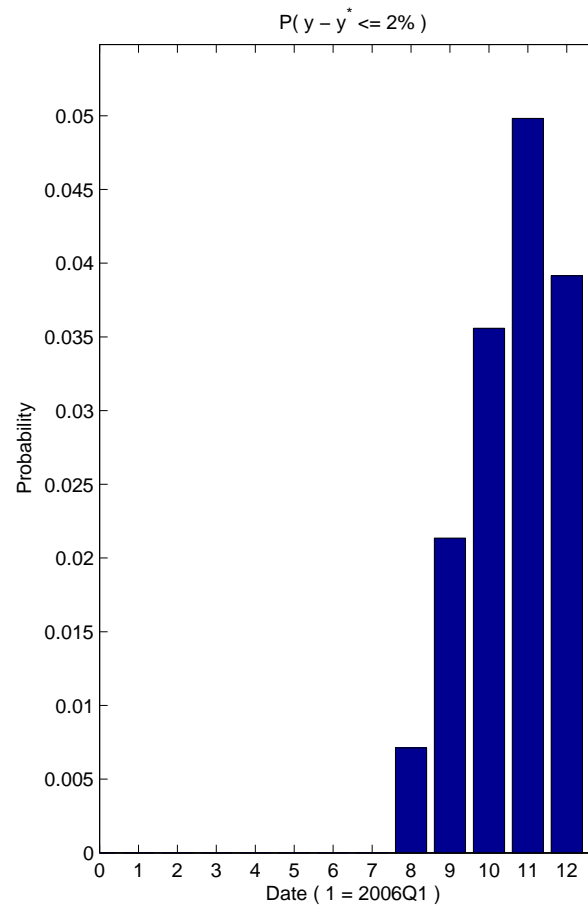
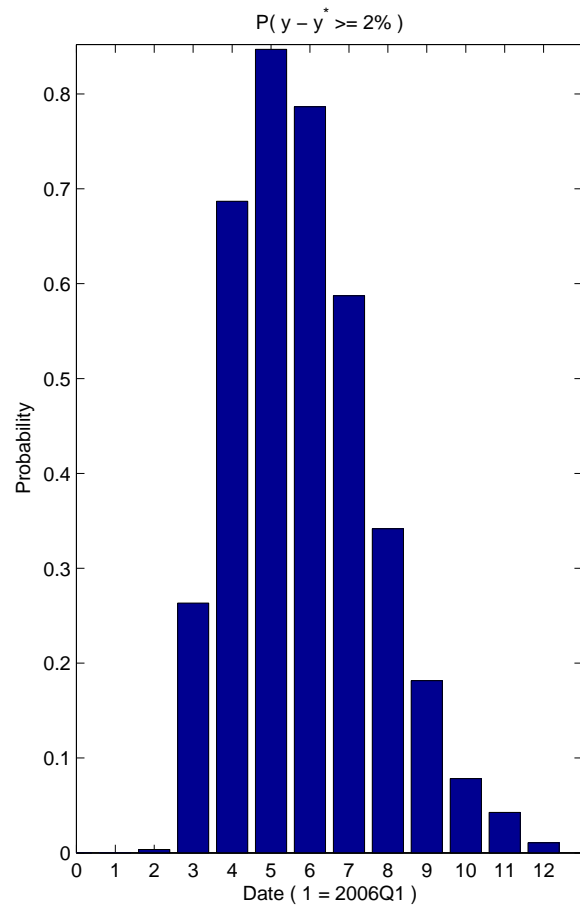
Odezvy modelu a předpověď

Funkce impulzní odezvy na jednotkový šok inflace

Předpověď inflace, nominální a reálné úrokové míry, mezery výstupu a reálného směnného kurzu

Pravděpodobnost výstupu 2 % nad a pod střední předpovědi

Závěr

- špičatější posteriorní hustoty pravděpodobnosti než priorní hustoty (snížená entropie informace)
- odhad parametrů odráží základní charakteristiky české ekonomiky
- dobře kvantifikované parametry a míra neurčitosti modelu

Použitá literatura

Gali, J., Monacelli, T.: Monetary Policy and Exchange Rate Volatility in a Small Open Economy. 2005, Review of Economic Studies.

Liu, P.: A Small New Keynesian Model of the New Zealand Economy. 2005, Working paper, Reserve Bank of New Zealand and The Australian National University.

Liu, P.: A Small New Keynesian Model of the New Zealand Economy. 2006, Working paper, The Australian National University.

Lubik, T., Schorfheide, F.: Do Central Banks Respond to Exchange Rate Movements? A Structural Investigation. 2003, Economics Working Paper Archive 505, Department of Economics, The Johns Hopkins University.